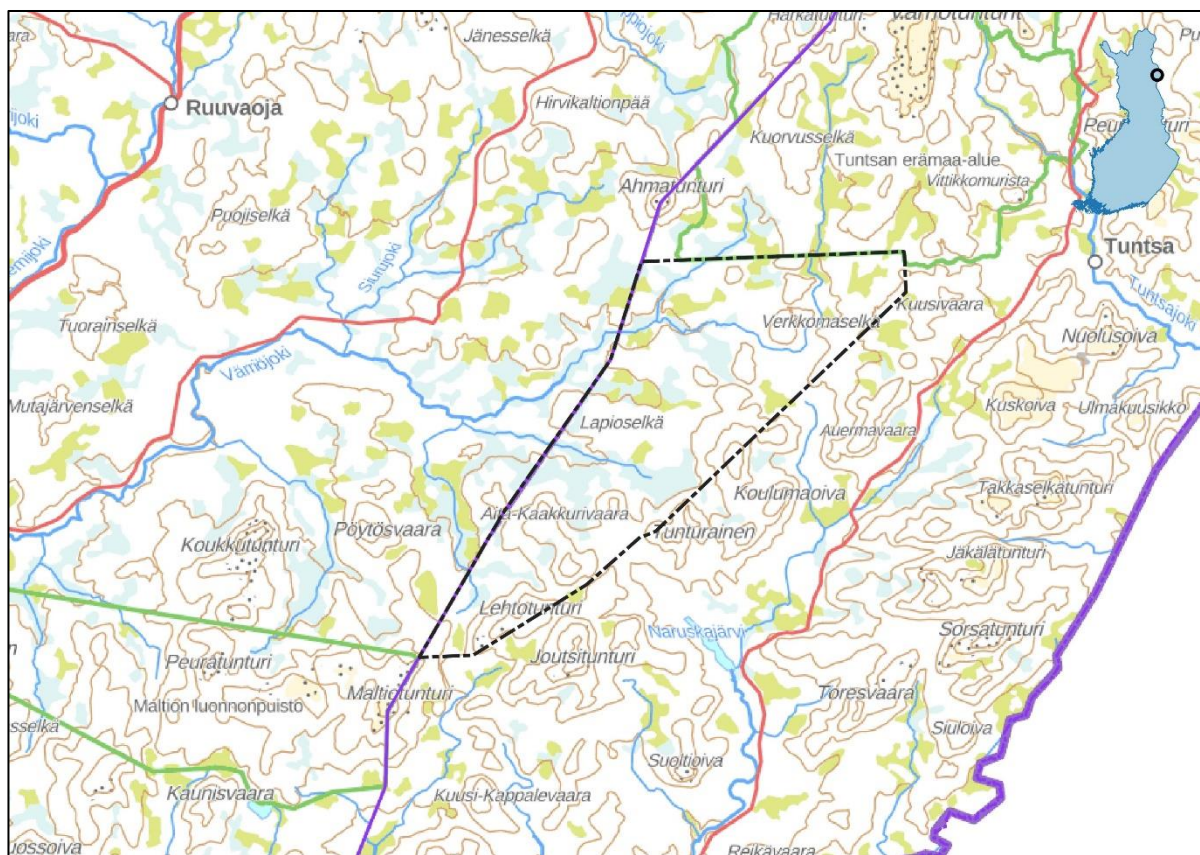

Tuulialfa Oy

Lapioselän tuulivoimapuiston osayleiskaava

Sallan kunta

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

12.8.2025

Copyright © AFRY Finland Oy

AFRY Finland Oy:n projektinumero on 101024912-002.

Kuvien pohjakartat ja -ilmakuvat: Maanmittauslaitoksen peruskartta-aineisto, avoin data 2025, ellei toisin mainita.

SISÄLLYS

1	YHTEENVETO.....	4
2	JOHDANTO.....	5
3	YLEISKAAVAN TARKOITUS JA TAVOITTEET.....	5
4	SUUNNITTELUALUE	5
5	SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	9
5.1	Alueidenkäyttölaki	9
5.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	9
6	SUUNNITTELUTILANNE	9
6.1	Maakuntakaavat	9
6.1.1	Voimassa olevat maakuntakaavat	9
6.1.2	Vireillä olevat maakuntakaavat	13
6.2	Voimassa olevat yleiskaavat.....	13
6.3	Voimassa olevat asemakaavat.....	13
6.4	Vireillä olevat yleis- ja asemakaavat	13
7	ALUEELLE LAADITTAVAT SELVITYKSET	14
8	ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET	14
9	OSALLISET	15
10	OSALLISTAMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN.....	17
10.1	Aloitussvaihe	17
10.2	Valmisteluvaihe (luonnosvaihe)	17
10.3	Ehdotusvaihe	18
10.4	Kaavan hyväksyminen ja muutoksenhaku.....	18
10.5	Tiedottaminen	18
10.6	Palautteen antaminen	19
11	KAAVAMENETTELYN YHTEYSTIEDOT	19
12	YVA-MENETTELY	19

1 YHTEENVETO

Tuulialfa Oy suunnittelee Lapioselän tuulivoimapuiston alueelle yhteensä noin 150–200 tuulivoimalan rakentamista Sallan ja Savukosken kuntien alueelle, Tuntsan kylän lounais- ja länsipuolelle. Voimaloista noin 70 % sijoittuu alustavasti Sallan kunnan alueelle. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on noin 7–12 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 320 m. Kaavoitettava alue sijaitsee Sallan kunnassa, noin 35 kilometrin etäisyydellä Saijan kylästä pohjoiseen ja 37 kilometrin etäisyydellä Savukosken keskustasta koilliseen. Sallan keskusta-alueeseen suunnittelualueesta etelään on matkaa noin 66 kilometriä.

Tavoitteena on laatia tuulivoimaosayleiskaava, joka mahdollistaa tuulivoimaloiden rakentamisen suunnittelualueelle, sekä mahdollistaa alueen muiden toimintojen ja maankäytön yhteensovittamisen. Sallan kunnanhallitus on hyväksynyt kaavoitusaloitteen ja päättänyt kokouksessaan 8.5.2023 käynnistää Lapioselän tuulivoimapuiston osayleiskaavoituksen. Osayleiskaavan valmisteluvaiheeseen on tavoitteena edetä vuoden 2026 lopulla ja ehdotusvaiheeseen arviolta vuonna 2027.

Hankkeesta laaditaan alueidenkäyttölain 9§ mukaiset vaikutusarviointit ja hankkeessa sovelletaan ympäristövaikutusten arviointia YVA-lain mukaisesti. Osayleiskaavoituksen yhteydessä arvioidaan alueidenkäyttölain 9§:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1§:n mukaisesti kaavan toteuttamisen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. Vaikutuksia selvittäessä painopiste asetetaan merkittäviksi arvioituihin vaikutuksiin. Arvioinnissa painotetaan tärkeimmiksi tunnistettuja vaikutuksia, joita tässä hankkeessa arvioidaan alustavasti olevan:

- Maisemavaikutukset arvokohteisiin, virkistyskohteille sekä lähimpiin kyliin ja lähi-asutukselle
- Vaikutukset porotalouteen
- Luontovaikutukset, erityisesti vaikutukset linnustoon.

Alueidenkäyttölain mukaan osallisia ovat ne maanomistajat, joiden omistamia alueita kuuluu kaavoitettavaan alueeseen, sekä ne henkilöt, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaavahanke saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä. (AKL 62§)

Kunta tiedottaa kaavahankkeen vireilletulosta, valmisteluaineiston (kaavaluonnoksen) ja kaavaehdotuksen nähtävillä olosta, kaavan hyväksymisestä sekä kaavan voimaantulosta kuulutuksella kunnan ilmoitustaululla sekä kotisivuilla (www.salla.fi) sekä tarpeen mukaan lehdessä ja kirjeitse. Kaava-asiakirjat (OAS, kaavaluonnos ja kaavaehdotus) ovat nähtävillä Sallan kunnan internetsivuilla www.salla.fi. Lisätietoja on saatavilla myös hankevas- taavan internetsivuilla (www.tuulialfa.fi).

Osallisilla ja kuntalaisilla on oikeus antaa kaavasta mielipide valmisteluaineiston (kaavaluonnos) nähtävilläoloaikana ja muistutus kaavaehdotuksen nähtävilläoloaikana. Annettuihin mielipiteisiin ja muistutuksiin laaditaan perustellut vastineet.

Kaavan mielipiteet (OAS, valmisteluvaihe) ja muistutukset (ehdotusvaihe) osoitetaan osoitteisiin:

- Sähköisesti: kirjaamo@salla.fi
- Kirjeitse: 98900 Salla, Postipolku 3 / Sallan kunnanhallitus

2 JOHDANTO

Tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) kerrotaan alueidenkäyttölain 63 §:n mukaisesti, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat Lapioselän tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaprosessissa. Lisäksi tässä asiakirjassa kerrotaan kaavoitettavan alueen sijainti, suunnittelulle asetetut tavoitteet ja lähtötiedot yleispiirteisesti sekä mistä saa lisätietoa kaavoituksesta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tarkistetaan ja täydennetään tarvittaessa kaavaprosessin kuluessa.

3 YLEISKAAVAN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Tuulialfa Oy suunnittelee Lapioselän tuulivoimapuiston alueelle yhteensä noin 150–200 tuulivoimalan rakentamista Sallan ja Savukosken kuntien alueelle, Tuntsan kylän lounais- ja länsipuolelle. Voimaloista noin 70 % sijoittuu alustavasti Sallan kunnan alueelle. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on noin 7–12 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 320 m.

Lapioselän tuulivoimahankkeen osayleiskaavan laadinnan tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston sijoittuminen alueelle. Tavoitteena on laatia tuulivoimaosayleiskaava, joka mahdollistaa tuulivoimaloiden rakentamisen suunnittelualueelle, sekä mahdollistaa alueen muiden toimintojen ja maankäytön yhteensovittamisen. Tuulivoimapuisto tulee koostumaan tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista tai ilmajohdoista, huoltoteistä sekä tuulivoimapuiston sähköasemasta.

Sisäinen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan ensisijaisesti tieverkon yhteyteen sijoitettavilla maakaapeleilla. Hankkeen verkkoliityntä on alustavasti suunniteltu Fingridin kantaverkkoon Pirttikosken 400/110 kV sähköasemalle. Sähkönsiirto suunnitellaan toteutettavan uudella 400 tai 400+110 kV voimajohdolla.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää tuulivoimapuiston rakentamisen mahdollistavien osayleiskaavan laatimisen alueelle. Yleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain 77§ a:n mukaisena kaavana siten, että rakentamisluvat voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan nojalla.

Sallan kunnanhallitus on hyväksynyt kaavoitusaloitteen ja päättänyt kokouksessaan 8.5.2023 käynnistää Lapioselän tuulivoimapuiston osayleiskaavoituksen.

Lapioselän tuulivoimahanke kasvattaa uusiutuvan energian tuotantoa Suomessa ja edesauttaa osaltaan pääsemistä kansainvälisiin, kansallisiin ja paikallisiin ilmastotavoitteisiin. Suunniteltujen tuulivoimaloiden vuosittainen sähköntuotanto valtakunnalliseen sähköverkkoon olisi noin 2000–4000 GWh. Hankkeen toteutumisella tulisi olemaan myös positiivisia aluetaloudellisia vaikutuksia. Tuulivoimahanke lisää työllisyyden kasvun ja yritystoiminnan lisääntymisen kautta kuntien kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverotuloja. Toteutuessaan hankkeella tulisi olemaan positiivisia vaikutuksia myös alueella toimiviin rakennus- ja suunnittelualan yrityksiin.

4 SUUNNITTELUALUE

Kaavoitettava alue sijaitsee Sallan kunnassa, noin 35 kilometrin etäisyydellä Saijan kylästä pohjoiseen ja 37 kilometrin etäisyydellä Savukosken keskustasta koilliseen. Sallan keskusta-alueeseen suunnittelualueesta etelään on matkaa noin 66 kilometriä (Kuva 4-1, Kuva 4-2)

Suunniteltu Sallan kuntaan sijoittuvan yleiskaavoitettavan alueen koko on noin 181 km² ja alueen raja- noudattelee tuulivoimatuotannon esiselvityksissä mallinnettua alustavaa 45 ja 40 dB:n melurajaa. Tuulivoimapuisto koostuu Sallan ja Savukosken kuntien alueella yhteensä enimmillään 200 tuulivoimalasta perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista, sähköasemasta ja tuulivoimaloita yhdistävistä huoltoteistä. Tuulivoimaloiden pystytystä varten voimalapaikan viereen perustetaan asennusalue, jonka koko riippuu roottorin koosta ja kokoamistekniikasta. Tuulivoimaloiden perustamistekniikka tarkentuu hankkeen edetessä.

Suunnittelualue on rakentamatonta metsätalousaluetta, jonka metsät koostuvat suurimaksi osaksi havumetsästä ja osittain lehtimetsistä.

Lähimmät nykyiset voimajohdot sijoittuvat suunnittelualueen länsi- ja eteläpuolelle, noin 80 kilometrin etäisyydellä.

Suunnittelualueen pohjoispäähän sijoittuu moottorikelkkareitti ja reitin varrelle Värriön pirtin grillikatos, suunnittelualueen ulkopuolelle pohjoisreunaan rajoittuu Tuntsan erämaa-alue.

Alueella kulkee Värriöpiirtintie, Jäkäläharjuntie, Liesijoentie ja Aitakaakkurintie, jotka ovat 3–4 metriä leveitä metsäteitä sekä niiden lisäksi kapeampia ajoteitä ja -polkuja.

Lähimmät asuin- ja lomarakennukset sijoittuvat lähimmillään noin 1,9 kilometrin päähän länteen suunnittelualueen rajasta. Suunnittelualueen kaakkoispuolelle sijoittuu lähinnä loma-asutuksesta koostuva rakennuskeskittymä Kulla- ja Naruskajärvien rannalle yli 4 km etäisyydelle suunnittelualueen rajasta. Seudulla on maaseutumaista asutusta jokivarsilla lähimmillään yli 10 km etäisyydellä suunnittelualueen länsipuolella Värriöjoen varressa.

Suunnittelualueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristökohteita tai valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Suunnittelualueelle ei sijoitu tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Hankkeen suunnittelun aikana suunnittelualueelle tullaan toteuttamaan arkeologinen inventointi.

Suunnittelualueelle sijoittuu useita metsälain (1093/1996) 10§ mukaisia metsäluonnon erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Lisäksi peruskartta-aineistoon on merkitty suunnittelualueelle yhteensä 17 lähdettä. Lähteet ovat vesilain (587/2011) 2. luvun 11§ mukaisia vesiluonnon suojelutyyppisiä, joiden luonnontilan vaarantaminen on kiellettyä ja luvanvaraista.

Lajitietokeskuksen tietojen (18.4.2024) mukaan suunnittelualueelle sijoittuu kolme suojellisesti huomioitavan lajin (putkilokasvit, sammalet, sienet, jäkälät) esiintymää.

Lisäksi lajitietokeskuksen tietojen (21.5.2024) mukaan suunnittelualueelle sijoittuu 3 kpl uhanalaisen suurikokoisen petolintujen reviirejä sekä 1 luonnonsuojelulla rauhoitetun linnun reviiri.

Suunnittelualue rajautuu pohjoisesta ja etelästä kansainvälisesti tärkeään lintualueeseen (IBA) ja valtakunnallisesti tärkeään lintualueeseen (FINIBA). Maakunnallisesti tärkeä lintualue, Moukajärvi, sijoittuu noin 3 kilometrin päähän suunnittelualueen rajasta kaakkoon.

Suunnittelualueella on levinneisyyden ja paikkatiedon perusteella liitteen luontodirektiivin liitteen IV (a) nisäkäs- ja sammakkolajit huomioiden sopivia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ainoastaan pohjanlepakolle (metsät). Luonnonvarakeskuksen levinneisyyskarttojen mukaan alueelta on tehty vähän suurpetohavaintoja (viite

<https://www.luke.fi/fi/luonnonvaratieto/tiedetta-ja-tietoa/suurpedot/susi/suden-kantaarviot-ja-kannanarviointi/suden-levinneisyyskartat>).

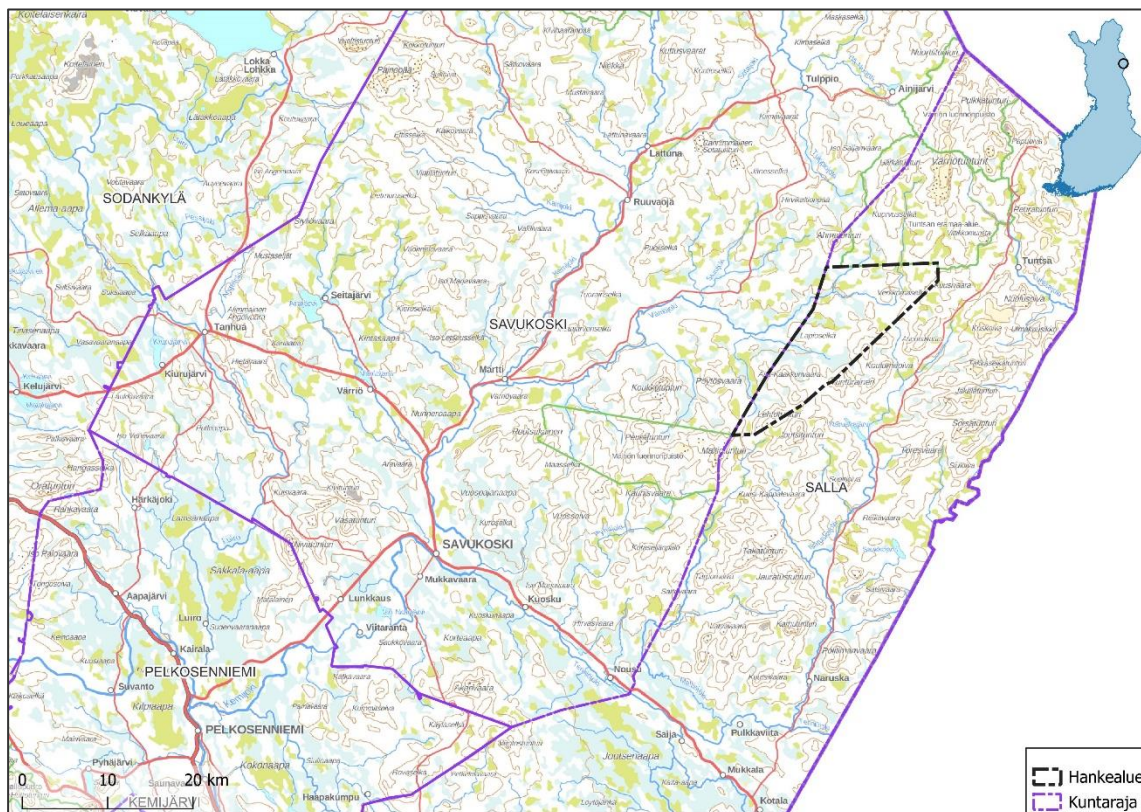
Suunnittelualue sijoittuu kokonaisuudessaan Kemijoen ja Tenniöjoen yhtymäkohdan yläpuolisen vesistön alueelle (MUU120046), joka on koskiensuojelulla suojeltu valuma-alue. Muutoin suunnittelualueen sisäpuolelle ei sijoitu muita suojelualueita tai Natura 2000-alueita. Suunnittelualue rajautuu pohjoisesta Tuntisan erämaan luonnonsuojelualueeseen (EMA120012) ja Natura 2000-alueeseen (SACFI1301402). Etelästä suunnittelualue rajautuu Joutsitunturin luonnonsuojelualueeseen (ESA302809), Koukkutunturin luonnonsuojelualueeseen (ESA302819) ja Maltion luonnonsuojelualueeseen (LPU120017) sekä Joutsitunturi-Koukkutunturin Natura 2000-alueeseen (SACFI1301511) ja Maltion Natura 2000-alueeseen (SACFI1301502). Suunnittelualueen itäpuolelle sijoittuu valtion luonnonsuojelualue noin 7 kilometrin päähän ja länsipuolelle valtion luonnonsuojelualue sekä Natura 2000-alue noin 5 kilometrin päähän.

Suunnittelualueen länsirajalle sijoittuu osittain suunnittelualueen puolelle Jäkäläharjut-pohjavesialue (12742508) sekä Lapioselkä-pohjavesialue (12742507) jotka ovat 3. luokan muita pohjavesialueita. Jäkäläharjut-pohjavesialueen länsipuolelle, noin 1,3–5 kilometrin päähän suunnittelualueenrajasta sijoittuu Niinijängän (12742232, muu pohjavesialue), Jäkäläjoen (12742229, muu pohjavesialue), Palo-Naavaselän (12742231, muu pohjavesialue) sekä Naavajärven (12742230, muu pohjavesialue) pohjavesialueet.

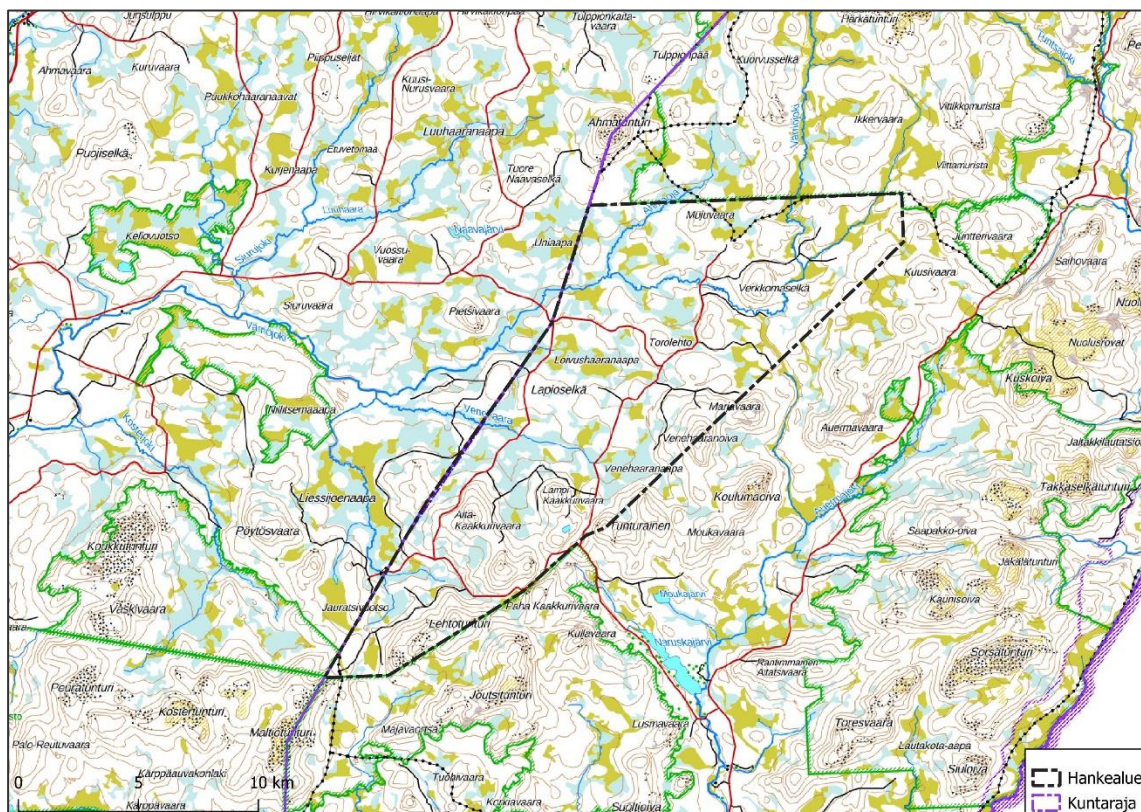
Suunnittelualue sijaitsee Pohjois-Sallan paliskunnan alueella erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella. Maankäytön suunnittelussa poronhoitoalueella tulee turvata poronlinkeiden vapaa laidunnusoikeus tietyin rajoituksin. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon paliskunnan laidunkierroon mukaiset porojen laidunalueet ja erityisen tärkeät kohteet, kuten vasoma-alueet. Lisäksi tulee turvata porojen kuljetusreitit ja niihin liittyvät rakenteet, kuten poroaidat. Keskustelut Pohjois-Sallan paliskunnan kanssa avattiin tammikuussa 2023, minkä jälkeen yhteydenpitoa on ollut useampaan otteeseen. Kokous paliskunnan hallituksen kanssa järjestettiin 12.12.2023. Hankkeessa järjestetään poronhoitolain 53 § kaltaiset tai mukaiset neuvottelut.

Lähimmät toiminnoissa olevat tuulivoimapaistot sijaitsevat yli 70 kilometrin päässä Kemijärvellä Iso Nuolivaaran alueella (17 voimalaa), Sodankylässä Joukhaisselän alueella (9 voimalaa) sekä Kittilän Kuolavaara-Keulakkopään alueella (17 voimalaa). Lähin tiedossa vireillä oleva tuulivoimahanke, Ahventuuli (20 voimalaa), sijoittuu suunnittelualueen lounaispuolelle noin 40 kilometrin päähän. Suunnittelualueen lounaispuolelle suunnitellaan Rokamo-Nälkämän tuulivoimahanketta (8 voimalaa) noin 80 kilometrin päähän suunnittelualueesta. Noin 95 kilometrin päähän suunnittelualueen eteläpuolelle suunnitellaan ole-massa olevan Portin tuulivoimahankkeen (8 voimalaa) laajennusta (14 voimalaa) (Suomen Uusiutuvat ry 2025).

Hankkeen pohjoispuolelle sijoittuu Soklin kaivospiiri noin 20 kilometrin etäisyydelle suunnittelualueen rajasta.

Kuva 4-1. Suunnittelualueen sijainti merkitty mustalla pistekatkoviivalla.

Kuva 4-2. Suunnittelualueen alustava raja.

5 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

5.1 Alueidenkäyttölaki

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon, mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään (AKL 39§). Yleiskaavan yleisten sisältövaatimusten lisäksi tässä kaavassa on otettava huomioon tuulivoimayleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (AKL 77b§):

- 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella;
- 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön;
- 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää.

5.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat oleellinen osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista päättää valtioneuvosto. Nykyiset valtioneuvoston hyväksymät tavoitteet ovat tulleet voimaan 1.4.2018.

Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista hanketta koskee erityisesti **Uusiutumiskykyisen energiahuollon** tavoitteet. Uusiutumiskykyisen energianhuollon tavoitteiden taustalla on Suomen ilmasto- ja energiapolitiikka, jonka vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiantuotannon merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentialin laajamittaiseen hyödyntämiseen. Tavoitteiden mukaan tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

Lisätietoja valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista saa ympäristöministeriön www-sivuilta (www.ymparisto.fi)

6 SUUNNITTELUTILANNE

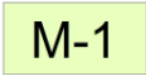
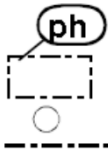
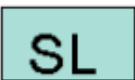
6.1 Maakuntakaavat

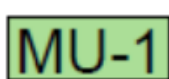
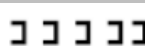
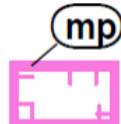
6.1.1 Voimassa olevat maakuntakaavat

Suunnittelualueella on 21.9.2022 voimaan tullut Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava. Maakuntakaavan tavoitteena on suunnitella eri toimintojen aluevarauksia, kehittämisvyöhykkeitä, liikenneyhteyksiä ja alueidenkäyttöperiaatteita niin, että edistetään asukkaiden toimeentulomahdollisuuksia ja viihtymistä kestäväällä tavalla. Maakuntakaava koskee Rovaniemen ja Kemijärven kaupunkeja sekä Pelkosenniemen, Posion, Ranuan ja Sallan ja Savukosken kuntia.

Suunnittelualue on maakuntakaavassa osoitettu metsätalous- ja poronhoitovaltaiseksi alueeksi (M-1). Suunnittelualueen poikki on osoitettu valtatie ja vihreällä nuolikatkoviiivalla ekologinen yhdystarve suunnittelualueen pohjoispuolelle osoitetun erämaa-alueen (Se) ja eteläpuolelle osoitettujen kolmen luonnonsuojelualueen (SL) välille. Suunnittelualueen län sireunassa on osoitettu paliskunnan raja/esteita violetilla katkoviivalla. Suunnittelualueen pohjoisosaan on osoitettu poronhoidon kannalta erityisen tärkeä alue/kohde/aita mustalla pistekatkoviivalla ja ph-merkinnällä. Suunnittelualueen pohjoisosan poikki on osoitettu myös moottorikelkkailureitti.

Ote Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntaavasta on esitetty kuvassa (Kuva 6-1). Maakunta-kaavassa suunnittelualueelle tai sen läheisyyteen on osoitettu seuraavat kaavamerkinnot ja -määräykset:

Merkintä	Kaavamääräys
	Metsätalous- ja poronhoitovaltainen alue Merkinnällä osoitetaan pääasiassa metsätalouteen ja poronhoitoon tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta myös muihin tarkoituksiin. Saamelaiden kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.
	Poronhoidon kannalta erityisen tärkeä alue/kohde/aita Merkinnällä osoitetaan poronhoidon kannalta erityisen tärkeitä alueita, kohteita tai kiinteitä laidunkiertoa-aitoja. Alueen suunnittelussa on turvattava poronhoidolle merkittävien rakenteiden/alueiden säilyminen. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että poronhoidon kannalta erityisen tärkeitä kohteita voi johtaa pitkiäkin porojen kuljetusreittejä ja niihin liittyviä poraaitoja. Moottorikelkkailu- ja ulkoilureitit tulee suunnitella niin, että ne risteävät mahdollisimman harvoissa kohdissa pysyvän poroaidan kuten työ- ja laidunkiertoa-aidan kanssa ja että porojen kulku aidan läpi reitin kohdalta pyritään estämään.
	Ekologinen yhteystarve Merkinnällä osoitetaan ekologiseen verkostoon liittyviä olemassa olevia tai tavoitteellisia yhteyksiä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät yhteydet.
	Luonnonsuojelualue Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita sekä Natura 2000-verkostoon sisällytettyjä alueita.
	Erämaa-alue Merkinnällä osoitetaan erämaalain (62/1991) nojalla perustettuja erämaa-alueita, jotka on perustettu erämaaluonteen säilyttämiseksi, saamelaiskulttuurin ja luontaiselinkeinojen turvaamiseksi sekä luonnon monipuolisen käytön ja sen edellytysten kehittämiseksi sekä Natura 2000-verkostoon sisällytettyjä alueita. Erämaa-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmissa tulee ottaa huomioon valtakunnallisesti ja seudullisesti

	merkittävät veneretkeily-, moottorikelkkailu- ja ulkoilureitit sekä pienimuotoisen luontomatkailun kehittämisedellytykset.
	Paliskunnan raja/esteita Merkinnällä osoitetaan paliskuntien välinen raja tai esteita. Moottorikelkkailu- ja ulkoilureitit tulee suunnitella niin, että ne risteävät mahdollisimman harvoissa kohdissa paliskunnan esteiden kanssa ja että porojen kulku aidan läpi reitin kohdalta pyritään estämään.
	Metsätalous- ja poronhoitovaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta Merkinnällä osoitetaan alueita, jotka on tarkoitettu pääasiassa metsätalouteen ja poronhoitoon, joille suuntautuu ulkoilupaineita ja joille on tarkoitus sijoittaa ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi polkuja tai ulkoilureittejä levähdys- ja muine tukialueineen. Alueen suunnittelussa tulee turvata metsätalouden ja poronhoidon sekä muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytykset. Ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi suunnittelussa tulee ottaa huomioon polut ja ulkoilureitit sekä niihin liittyvät levähdys- ja tukialueet.
	Matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistystyksen kehittämisen kohdealue Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistystyksen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, matkailupalvelukohteiden, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla. Kulttuuriperintö-, maisema- ja luontoarvoja tulee vaalia matkailun vetovoimatekijöinä.
	Moottorikelkkailureitti
	Mineraalipotentialinen vyöhyke Merkinnällä osoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on tunnistettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja.

Lisäksi tuulivoimaloiden rakentamista koskevat seuraavat yleiset suunnittelumääräykset:

- Tuulivoimalat tulee sijoittaa keskitetysti usean tuulivoimalan muodostamiin ryhmiin. Kunnan kaavoituksessa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoiman rakentamisen vaikutukset maisemaan, asutukseen, loma-asutukseen, linnustoon ja muuhun eläimistöön, luontoon ja kulttuuriperintöön sekä lievennettävä haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimaloiden suunnittelussa on turvattava puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä selvítettävä ja otettava huomioon

tuulivoimaloiden vaikutukset tutkajärjestelmiin, puolustusvoimien radioyhteyksiin ja muihin viestintäjärjestelmiin.

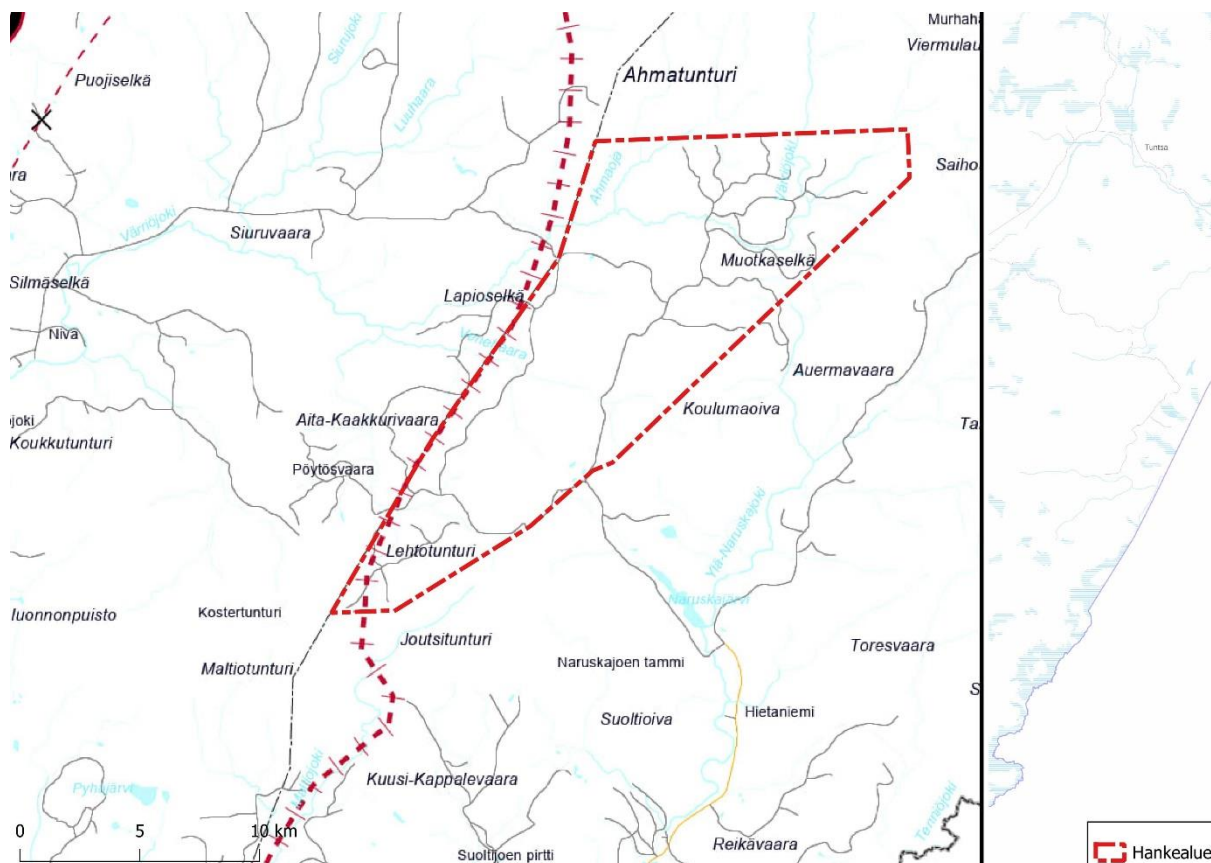
- Tuulivoimaloita ja muita korkeita rakenteita suunniteltaessa on otettava huomioon lentoesteiden korkeusrajoitukset.

Kuva 6-1. Ote Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavasta. Suunnittelualueen sijainti osoitettu punaisella pistekatkoviivalla.

Suunnittelualueen pohjoispuolella, noin 20 kilometrin etäisyydellä sijaitsee Soklin kaivos-hankkeen vaihemaakuntakaava, joka on tullut voimaan 15.4.2010. Maakuntakaavassa Lapioselän suunnittelualueen länsipuolelle ja osittain suunnittelualueen eteläosaan on osoitettu sivuradan ohjeellinen linjaus punaisella katko- ja poikkiviivalla.

Ote vaihemaakuntakaavasta on esitetty kuvassa Kuva 6-2.

Kuva 6-2. Ote Soklin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavasta. Suunnittelualan sijainti osoitettu punaisella pistekatkoviivalla ja sivuradan ohjeellinen linjaus punaisella katko- ja poikkiviivoilla.

6.1.2 Vireillä olevat maakuntakaavat

Lapin Liiton hallitus päätti käynnistää 2.12.2024 Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaa-kuntakaavan 2050 laatimisen. Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on päivittää geopoliittisen tilanteen vuoksi voimassa olevia maakuntakaavoja ja vastata maankäytön suunnittelun osalta toimintaympäristön muutoksiin erityisesti liikennejärjestelmän ja turvallisuuden osalta.

6.2 Voimassa olevat yleiskaavat

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia yleiskaavoja. Lähin yleiskaava-alue, Soklin osayleiskaava, sijoittuu suunnittelualan pohjoispuolelle noin 17 kilometrin päähän. Suunnittelualan eteläpuolelle sijoittuu Saija-Pulkkaviidan osayleiskaava-alue noin 30 kilometrin päähän suunnittelualan rajasta.

6.3 Voimassa olevat asemakaavat

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia asemakaavoja. Lähin ranta-asemakaava sijaitsee Kulla- ja Naruskajärvellä, noin 4 kilometrin päässä suunnittelualan rajasta. Lähin asemakaava-alue sijaitsee Soklin kaivosalueella, noin 20 kilometrin päässä.

6.4 Vireillä olevat yleis- ja asemakaavat

Hankkeen toteuttamiseksi on käynnistetty tuulivoimaosayleiskaavan (AKL 77§) laadinta Sallan kunnassa.

7 ALUEELLE LAADITTAVAT SELVITYKSET

Hankkeesta laaditaan alueidenkäyttölain 9§ mukaiset vaikutusarvioinnit ja hankkeessa sovelletaan ympäristövaikutusten arviointia YVA-lain mukaisesti. Vaikutusten arvioinnin tueksi suunnittelualueelle (suunnitellut voimalapaikat, tielinjaukset ja muut rakennettavat alueet) sekä ulkoisen sähkönsiirron reiteille toteutetaan alustavasti seuraavat selvitykset:

- Lumijälkilaskenta
- Metson soidinpaikkaselvitys
- Pesimälinnustospelvitys
- Päiväpetolintuselvitys
- Lintujen kevät- ja syysmuutto
- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- Direktiivilajien selvitykset
- Porotalousselvitys
- Natura-tarvearvioinnit
- Hiilinielulaskelma (osana ilmastovaikutusten arviointia)
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
- Arkeologinen inventointi
- Melumallinnus
- Välkemallinnus
- Näkymäalueanalyysi
- Havainnekuvat
- Mahdolliset kysely- ja haastatteluselvitykset

8 ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Osayleiskaavoituksen yhteydessä arvioidaan alueidenkäyttölain 9 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1§:n mukaisesti kaavan toteuttamisen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. Vaikutuksia selvittäessä painopiste asetetaan merkittäviksi arvioituihin vaikutuksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

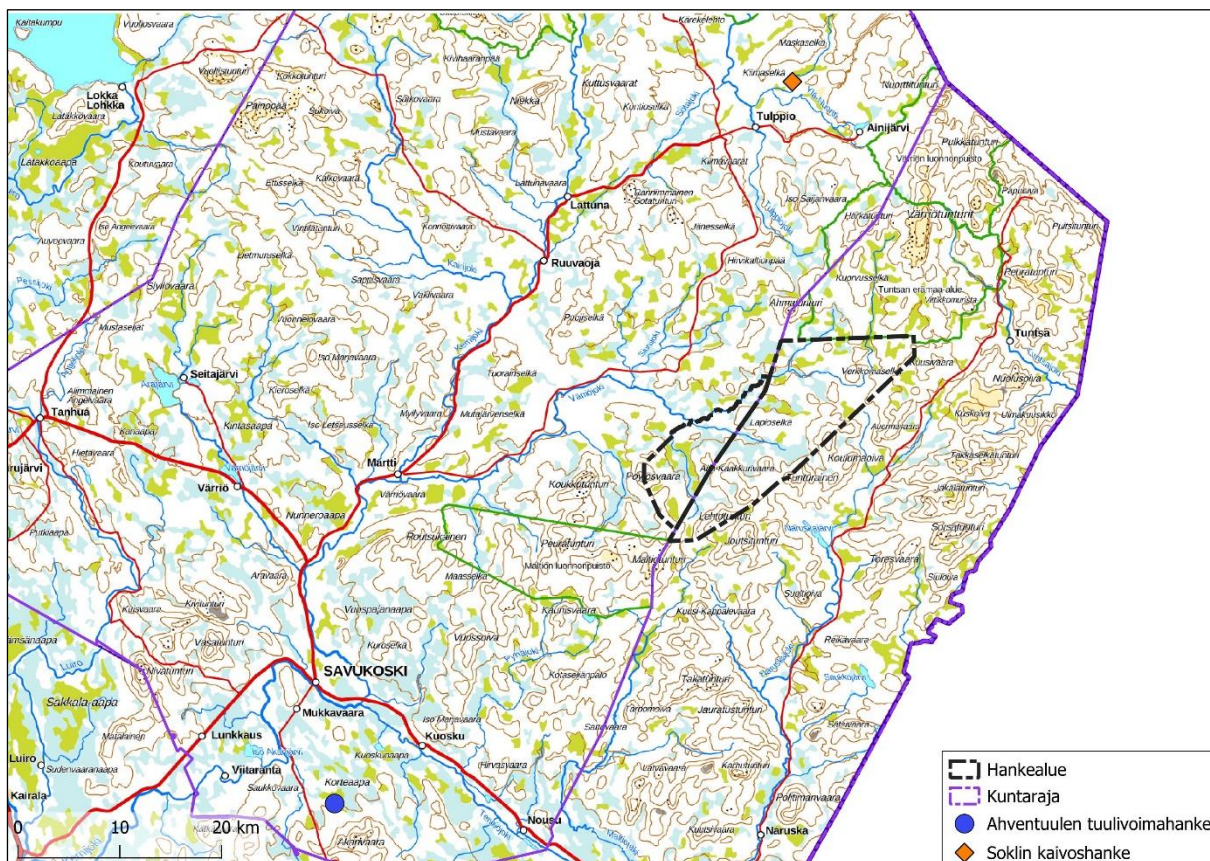
Arvioinnissa painotetaan tärkeimmiksi tunnistettuja vaikutuksia, joita tässä hankkeessa arvioidaan alustavasti olevan:

- Maisemavaikutukset arvokohteisiin, virkistyskohteille sekä lähimpiin kyliin ja lähi-asutukselle
- Vaikutukset porotalouteen
- Luontovaikutukset, erityisesti vaikutukset linnustoon

Ympäristövaikutusten merkittävyyttä arvioidaan vertaamalla ympäristön sietokykyä kun-kin ympäristörasituksen suhteen. Vaikutusten arvioinnin menetelminä käytetään asiantuntija-arvioita, paikkatietoanalyysseja, kartta- ja ilmakuvatulkintoja sekä maastokäyntejä.

Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden, voimajohtolinjojen ja muiden mahdollisia yhteisvaikutuksia muodostavien hankkeiden kanssa. Myös lähistölle sijoittuvat kaivoshankkeet huomioidaan tarvittavilta osin arvioinnissa.

Lähiympäristön muut hankkeet on esitetty kuvassa Kuva 8-1.

Kuva 8-1. Suunnittelualueen lähistöllä sijaitsevat muut hankkeet ja tuulivoimapaistot.

Ympäristövaikutusten arviointia (YVA) ohjaa laki ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä (252/2017). YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaan YVA-menettelyä tulee soveltaa tuulivoimapaistoihin, joissa voimalaitosten määrä on vähintään 10 tai niiden yhteen laskettu kokonaisteho on vähintään 45 MW. Suunniteltu tuulivoimahanke sisältyy kokonsa puolesta YVA-asetuksen hankeluetteloon ja edellyttää siten YVA-menettelyä, joka toteutetaan kaavoituksen rinnalla erillismenettelyllä.

9 OSALLISET

Alueidenkäyttölain mukaan (62 §) osallisia ovat ne maanomistajat, joiden omistamia alueita kuuluu kaavoitettavaan alueeseen, sekä ne henkilöt, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaavahanke saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (AKL 62§).

Keskeisinä osallisina tässä kaavoitusprosessissa ovat seuraavat viranomaiset ja yhteisöt:

- Sallan kunta
- Savukosken kunta
- Lapin ELY-keskus
- Lapin Liitto
- Puolustusvoimien pääesikunta
- Puolustusvoimien logistiikkalaitos, 3. Logistiikkarykmentti
- Lapin pelastuslaitos
- Fingrid Oy

- Digita Oy
- Fintraffic Lennonvarmistus Oy
- Väylävirasto
- Traficom
- Metsähallitus luontopalvelut
- Suomen metsäkeskus
- Luonnonvarakeskus
- Ilmatieteen laitos
- Rajavartiolaitos
- Lapin aluehallintovirasto AVI
- Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY (L-vastuualue)
- Museovirasto
- Lapin maakuntamuseo
- Finavia Oyj
- Pelkosenniemen kunta
- Kemijärven kaupunki
- Posion kunta
- Kuusamon kaupunki

Yhteisöt, yritykset ja yhdistykset:

- Värriön yhteismetsä
- Sallan yhteismetsä
- Liesijoen yhteismetsä
- Birdlife Lappi ry
- Pohjois-Sallan paliskunta
- Kemin-Sompion paliskunta
- Paliskuntain yhdistys
- Pohjois-Sallan erä ry
- Sallan Riistanhoitoyhdistys
- Värriön tutkimusasema
- Mhy Metsä-Lappi
- Suomen Erillisverkot Oy
- Ukkoverkot Oy
- Teliasonera Finland Oy
- Elisa Oyj
- Dna Oyj
- Koillis-Lapin Sähkö Oy
- Suomen luonnonsuojeluliitto, Lapin piiri
- Lapin lintutieteellinen yhdistys ry
- Matkalla Sallaan ry
- SLL:n Lapin luonnonsuojelupiiri
- SLL:n Sallan paikallisyhdistys (Pro Kutsa ry)
- Naruska-Pulkkaviita kyläseura ry
- Saijan kyläyhdistys ry
- MTK Itä-Lappi ry
- Kuoskun Maamiesseura ry

Lisäksi keskeisiä osallisia ovat asukkaat, yritykset ja muut osalliseksi itsensä kokevat.

10 OSALLISTAMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Osallistumismenettelyllä luodaan edellytykset sille, että kaavan vaikutuksista ja sisällöstä keskustellaan ja tiedotetaan hankkeen eri vaiheissa. Osallisilla ja kuntalaisilla on oikeus antaa kaavasta mielipide valmisteluaineiston (kaavaluonnos) nähtävilläoloaikana ja muistutus kaavaehdotuksen nähtävilläoloaikana. Annettuihin mielipiteisiin ja muistutuksiin laaditaan perustellut vastineet.

Hankkeesta vastaava on järjestänyt jo useita tapaamisia eri sidosryhmien kanssa. Mm. Puolustusvoimat, verkkoyhtiö, maakuntaliitto, ELY, kuntapäättäjät, julkisia yleisötilaisuuksia kuntalaisille, ja paliskuntien kanssa. Sidosryhmiin kuuluvat muun muassa kunnat, paliskunta, ja paikalliset asukkaat. Hankkeesta vastaava panostaa aktiiviseen sidosryhmätyöhön ja hankkeen suunnittelun aikana järjestetään yleisötilaisuuksia, hankeinfoja ja tapaamisia paikallisten toimijoiden kanssa.

Lapioselän tuulivoimapuiston osayleiskaavan aloitusvaiheen yhteydessä on laadittu tämä alueidenkäyttölain (AKL) 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) on esitelty kaavan laatimisessa noudatettavat osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmät, kerrottu kaavoituksen päätavoitteet, suunnittelun eteneminen ja alustava aikataulu sekä kuvattu kaavan yhteydessä laadittavat selvitykset ja vaikutustenarvioinnit.

Poronhoitolain 53§ kaltaiset tai mukaiset neuvottelut järjestetään hankkeen kaavoituksen aikana.

10.1 Aloitusvaihe

Kaavoitus aloitetaan suunnittelutyön ohjelmoinnilla ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella. Sallan kunnanhallitus on hyväksynyt Lapioselän tuulivoimahankkeen kaavoitusaloitteen kokouksessaan 8.5.2023.

Aloitusvaiheessa määritellään hankkeen alustavat tavoitteet, selvitystarpeet ja vaikutusten arvioinnin laajuus sekä suunnitellaan osallistumisen järjestäminen. Osallisille tiedotetaan kaavoituksen alkamisesta (vireilletulo) sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on mahdollisuus antaa kirjallista tai suullista palautetta.

Vireilletulosta ilmoitetaan kunnallisten kuulutusten tapaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä Sallan kotisivuilla koko hankkeen ajan.

10.2 Valmisteluvaihe (luonnosvaihe)

ELY-keskuksen ja muiden viranomaisten kanssa järjestetään kaava valmisteltaessa kaavoituksen viranomaisneuvottelu (AKL 66 §, MRA 18 §) ennen kuin kunta varaa osallisille tilaisuuden mielipiteen esittämiseen. Neuvotteluun kutsutaan ne viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelu koskee.

Valmisteluaineisto asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi teknisen lautakunnan tai maankäyttöinsinöörin päätöksellä. Valmisteluaineisto on nähtävillä kunnan kotisivuilla sekä Teknisessä toimistossa. Nähtävillä olosta ilmoitetaan kunnallisten kuulutusten tapaan ja Koti-Lappi-lehdessä.

Osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä nähtävilläoloaikana (AKL 62 §). Nähtävilläoloaikana järjestetään yleisötilaisuus, jossa esitellään osayleiskaavaluonnos ja kaavan

toteuttamisen arvioidut vaikutukset sekä muu valmisteluaineisto. Tilaisuuden ajankohdasta tiedotetaan kunnan verkkosivuilla. Viranomaisilta pyydetään tarvittavat lausunnot.

Kaavan valmisteluvaiheeseen edetään aikaisintaan 2026 lopulla, kun maastokauden 2026 luontoselvitysten tulokset on raportoitu.

10.3 Ehdotusvaihe

Valmisteluaineistosta saadun palautteen pohjalta kaavaa tarkistetaan osayleiskaavaehdotukseksi. Valmisteluaineistosta saatuun palautteeseen laaditaan kaavanlaatijan vastineet eli perusteltu näkemys palautteen huomioimisesta kaavassa.

Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi kunnanhallituksen päätöksellä. Kaavaehdotusaineisto on nähtävillä kunnan kotisivuilla sekä Teknisessä toimistossa. Nähtävillä olosta ilmoitetaan kunnallisten kuulutusten tapaan ja Koti-Lappi-lehdessä.

Nähtävilläoloaikana osallisilla on mahdollisuus antaa kaavaehdotuksesta kirjallinen muistutus. Nähtävillä olosta ilmoitetaan kuulutuksella ja kirjeellä yleiskaavoitettavan alueen maanomistajille. Viranomaisilta pyydetään tarvittavat lausunnot.

Nähtävilläoloaikana järjestetään myös yleisötilaisuus, jossa esitellään osayleiskaavaehdotus ja kaavan toteuttamisen arvioidut vaikutukset. Tilaisuuden ajankohdasta tiedotetaan nähtäville asettamisen kuulutuksessa ja kunnan verkkosivuilla.

Kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen pidetään tarvittaessa viranomaisneuvottelu ennen kaavan viemistä kunnanvaltuuston hyväksymiskäsittelyyn.

Ehdotusvaihe ajoittuu tämänhetkisen arvion mukaan vuoteen 2027.

10.4 Kaavan hyväksyminen ja muutoksenhaku

Osayleiskaavan hyväksymisen toimivalta on Sallan kunnalla. Kaavan hyväksymiskäsittelyn päätöksestä ilmoitetaan AKL 67§ ja MRA 94§:n mukaisesti. Kaavatyötä ohjaavat Sallan kunnan toimielimet ja viranhaltijat.

Kaavaehdotuksesta muistutuksen jättäneille ja siinä yhteydessä osoitteensa ilmoittaneille lähetetään vastine muistutukseen ja päätöspöytäkirjaote lähetetään myös niille viranomaisille, jotka ovat sitä pyytäneet.

Kaavasta on mahdollista valittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen ja valitusluvalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Mikäli valituksia Sallan kunnanvaltuuston hyväksymispäätöksestä ei jätetä, kaava saa lainvoiman.

10.5 Tiedottaminen

Kunta tiedottaa kaavahankkeen vireilletulosta, valmisteluaineiston (kaavaluonnos) ja kaavaehdotuksen nähtävillä olosta, kaavan hyväksymisestä sekä kaavan voimaantulosta kuulutuksella kunnan ilmoitustaululla sekä kotisivuilla (www.salla.fi) sekä tarpeen mukaan lehdessä ja kirjeitse.

Kaava-asiakirjat (OAS, kaavaluonnos ja kaavaehdotus) ovat nähtävillä Sallan kunnan internetsivuilla www.salla.fi.

Lisätietoja on saatavilla myös hankevastaavan internetsivuilla (www.tuulialfa.fi).

10.6 Palautteen antaminen

Kaavan mielipiteet (OAS, luonnosvaihe) ja muistutukset (ehdotusvaihe) osoitetaan osoitteisiin:

- Sähköisesti: kirjaamo@salla.fi
- Kirjeitse: 98900 Salla, Postipolku 3 / Sallan kunnanhallitus

Suunnittelun edellyttämä viranomaisyhteistyö järjestetään suunnittelutyön aikana.

11 KAAVAMENETTELYN YHTEYSTIEDOT

Kirjalliset mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) ja valmisteluaineistosta sekä muistutukset kaavaehdotuksesta osoitetaan Sallan kunnanhallitukselle.

Kunta

Sallan kunta
Postipolku 3
98900 Salla
Jouni Pirttilä
Maankäyttöinsinööri
etunimi.sukunimi@salla.fi
puh. 040 190 2793

Hankevastaava

Tuulialfa Oy
Antti Tanskanen
etunimi.sukunimi@tuulialfa.fi
puh. 044 977 0409

Kaavaa laativa konsultti

AFRY Finland Oy
Ismo Vendelin
Kaavoituksen projektipäällikkö
etunimi.sukunimi@afry.com
p. 050 326 3557

12 YVA-MENETTELY

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVAn) käynnistämisestä ja hankkeen YVA-vaihtoehtoista Lapioselän tuulivoimahankkeessa keskustellaan Lapin ELY:n kanssa vuoden 2025 aikana. YVA-menettelyssä sovitetaan mahdollisuuksien mukaan yhteen kaavoituksen ja YVA:n aikataulut ja mm. vuorovaikutuksen järjestäminen. YVA-ohjelman nähtävillä olon jälkeen valmistellaan alustavan aikataulun mukaisesti rinnakkain erillismenettelyinä YVA-selostus sekä kaavan valmisteluaineisto. YVA-selostuksesta saadun perustellun päätelmän ja nähtävillä olleesta kaavan valmisteluaineistosta saadun palautteen jälkeen valmistellaan osayleiskaavaehdotus. YVA-konsulttina toimii AFRY Finland Oy.